

Áspiskígyón jársz majd és baziliszkuszon majd oroslánkölyköket tiporsz szét és sárkányokat... Ezrek hulljanak bár balod felől és tizezrek jobb felől, baj nem érhet téged.”

c. Meg tudlak találni Téged igaz Isten? Aki vagy, hallasz, erős vagy, megfogod a kezem, segítesz és megtartasz? Van-e még szemünk meglátni, szavunk megszólítani Téged. Nem járunk-e úgy az Istennel, mint a költő Sion hegy alatt. Odamegy hozzá a bús, kopott Isten, az ő Ura, a rég feledett, simogatja őt, bekönnyezi az arcát: „jó és kegyes volt hozzám az öreg. A költő érzi az „Isten-szapot”. Tudja, hogy itt a perc, amelyben megkaphatja azt, amit máskor soha senkitől – az Istent. Próbálja tehát megszólítani Őt „Hogy hívnak téged szép öreg úr. Kihez mondtam sok imát. Jaj, jaj, jaj. Nem emlékezem Halottan visszajöttem Hozzád én. Az életben kárhozott. Csak tudnék egy gyermeki imát”. Minden hiába. A költő nem tudja megszólítani az Istent. „Jajgatva törtem az eszem... Nem emlékezem.” Egy darabig várta a megszólító hangot. „aztán elszaladt „Minden lépése zsoldárütem, halotti zsoldár, s én ülök sírva Sión hegy alatt „Nem lesz sorsunk a költő sorsa? A hazugságok, a magunk csinálta hamis istenek nem rontották-e el bennünk az igaz Isten képét úgyannyira, hogy képtelenek leszünk megszorítani, nevéen nevezni Őt!?

d. Meg kell találnunk ezt az Istent, aki nem tudatjelenség. Nem hazugság, hanem valóság. Azt, aki VAN. Aki elmondta magáról: Én vagyok, aki vagyok. Le kell döntenünk a faragott képeket. Le, mert nem boldogítanak. A szalon-Krisztus megcsalt és a proletár-Krisztusnak nem tudunk hinni. Elég volt a csalódásból. Kell nekünk a boldog és boldogító Isten, aki bennünket optimista-realista nemzedékké nevel, hogy ragyogó arccal mosolyogjunk bele a világba büszkén viselve a Szent Pál ellen mondott vádat: hogy holnapra kiforgatjuk sarkaiból a világot. (V.ö. Csel 17,6 s „holnapra megforgatjuk az egész világot” Isten, aki örökössé tesz bennünket, aki nekünk adja a jövőndőt, hogy készítsünk újabb ezer éveket. Ma és akkor is, akkor is, amikor a maiak már csak a történelemlönyvből lesznek ismerősek. A szalon-Krisztus és a Proletár -Krisztus helyébe meg kell találnunk az igazi Krisztust, a Názáreti Jézust.

...e. Megtaláljuk-e? Tartsatok bűnbánatot és elközelgett a menyek Országá. Aki hajlandó meglátni a maga élete hazugságait, a maga személyes Istenhamisítását, bezárt szívűséget, oltárt nem ismerését, már el is indult az úton, hogy megmutassa neki az Isten önmagát. Olyan jól tudjuk már a bolsevizmus tévedéseit és bűneit! Minek emlegetni? Jobbak leszünk tőle?

Bűneinket meglátva kiáltunk szenvedésünk és bizonytalanságunk mélyéből: Jézus, Dávid fia, könyörülj rajtam könyörülj és mondd, amit a jerikói vaknak mondtál, hogy megszabadít engem a Benced való hitem, elveszi tőlem a hazugságot, a ködöt s a halált, s kapok igazságot is, utat és életet is... Életet is, mert „*aki énbennem hiszen, még ha meghalt is, élni fog...*” (Jn 11,25).

FARKAS ISTVÁN

HOGYAN VÁLLALJUNK KÖZÖSSÉGET EGY VADDISZNÓVAL?

(...azoknak a tanulóknak,
akik igen jól érzik magukat állatok között,
de az emberekkel nehezen jönnek ki.)

Milyen is egy vaddisznó?

Latin neve: sus scrofa

Hétköznapi, emberi szemmel nézve egy randa gusztustalan, koszos állat, melynek a szaga éppen a hasonló étkezési szokások miatt éppoly elviselhetetlenül bűdös, mint az emberé lenne, ha ugyanolyan körülmények közt élne. Formája formátlan, leginkább egy szőrös stelázsira emlékeztet, tülök orra, nagy szőrös fülei és kacskaringós, bojtos, a testéhez viszonyítva nevetségesen kis farka pedig bárhonnán is nézi az ember, mosolyra fakasztja. Ez a mosoly persze azonnal ráfagy az ember ábrázatára, amint eltűnik kettőjük közül a vastag drótkerítés. A vaddisznó békeszerető, mint minden állat. Az embereken kívül már nincsenek ellenségei, legfeljebb még az ember nevelte ebeket nem szívleli. Családszerető. Kifejezett előnyben részesíti a nagycsaládokat. A családok együtt élnek, vagy sűrűn látogatják egymást. A hatalmas malacsereg nagy csapatokban együtt játszik a kocák biztonságos gyűrűjében, vagy azon kívül is. A családi életből kivész a részüket az apák, a kanok is, bár idősebb korukra szeretnek egyedül, gyerekzajok nélkül élni. Táplálékához tartozik minden ehető a fák gyökerétől, a szarvasgombán át a madárfiókáig, de legkedveltebb csemegéje az emberek által telepített kukorica. Emiatt aztán van is elég összetűzés velük. Ruházatuk általában a vastag, sűrű, sötét szőrzet, melynek színét azonban egyesek cserélgetik a csupasz rózsaszín bőrtől, a világos, foltos op-arton keresztül a hófehérig és a szénfeketéig. Fegyvere az agyar, legfontosabb érzékszerve és egyben szerszáma az orra, mozgásszerve a négy erős, zömök lába.

Hol él a vaddisznó?

A vaddisznó mindenütt megél, ahol egy kis helyet hagynak neki az emberek. Így jóformán a föld minden pontján megtalálható valamelyik rokona. A nagyvárosokat és a sarkköröket kivéve. Kedvenc tartózkodási helyei a sűrű tölgyesek, de a ligetes mezők és a nagytáblás kukoricások sem maradnak el tőlük. Családot bármely jól védett bokor alján hajlandó alapítani, ahol a malacait képes a születés után egy időre elrejtetni. Mivel éjszakai életet él, szabadon mozog azokon a területeken is, ahol napközben sok az ember — országutakon, faluszélen, elővárosokban.

Mit csinál a vaddisznó?

Az emberrel ellentétben a vaddisznónak nem kell dolgoznia. Vadászva, halászva, csipegetve, földet túrva éli életét, mint azt tették az ember ősei. Este felkerekedik a családjával, megkeresi a legközelebbi közfürdőt, dagonyát és a toalette után alapos masszázs következik egy fenyő, vagy tölgy törzsénél. Imígyen felfrissülve nyakába veszi az erdőt, mezőt és bekap mindent, ami az útjába kerül. Csapatos csámcsogásuktól visszhangzik az erdő, vagy a kukoricás. Hajnal felé szép komótosan visszabújik a sűrű bokros bozótba, vagy a meredek hegyoldalba kotort fészékbe. Ellátja a malacokat, majd nappali álomba szenderül.

Mire jó a vaddisznó?

A vaddisznó nem jó semmire, csak vaddisznónak. Az emberek persze használják a körmét, az agyarát, a bőrét, a szőrét, a húsát és még a beleit is, de akkor az már nem vaddisznó. Házasított válfaját is eme célokra használják. Vaddisznóként viszont sajátos módon tanúskodik valamiről.

Milyen az ember?

Latin neve: homo sapiens sapiens

Hétköznapi, vaddisznó szemmel nézve egy ronda, gusztustalan, csupasz és büdös állat, amelyik mindenféle még büdösebb ú.n. illatosítóval keni be magát, hogy ne lehessen összetéveszteni a vaddisznóval. Formája ormótlan, leginkább egy nagy bunkósbotra emlékeztet, olyanra amilyet a disznópásztorok hordanak magukkal. Nagy, kerek feje a vékony nyakán igen sérülékennyé teszi. Melák, hosszú kezei nem érnek le a földig, így állandóan a hátsó lábán kénytelen járni. Bárhonnan is nézi egy vaddisznó rőföghetnékje támad.

Az ember látszólag békeszerető. Ellensége csak önmaga és a többi ember. Mivel sűrűn, egymás hegyén hátán él, sok az összetűzés, a verekedés, a háború köztük. Az ember családszerető, de csak a saját családját szereti. Ha nagy ritkán összejönnek családok, azok is vesznek, verekedni kezdenek. Ezt már gyerekkorban is, játékos formákban gyakorolják. Az embernek kis családja van. Az apák így is rendszeresen

kerülik a családjukat, nem ritkán az anyák is. Táplálékukhoz minden ehető hozzátartozik a növényi gyökerektől, a gombákon át a vaddisznóig. A kukoricáért állandó háborúságban vannak a vaddisznókkal. Ruházatának anyaga a saját bőrtükön felül minden fű, fa, virág és állat. Ruházatát naponta változtatja és a legkülönbébb színekben díszleg. Fegyvere rengeteg van a parittyától az atombombáig. Legfontosabb érzékszerve a szeme, így tájékozódása, ítélőképessége, ébersége messze alatta marad a vaddisznóénak. Szerszámainak se szeri, se száma, s mint a hangyák mindent átalakít, épít, rombol saját céljainak megfelelően. Mozgásszerve, mint említettem a lába, de szerszámai segítségével földön, vízen és levegőben is képes közlekedni.

Hol él az ember?

Az ember mindenütt megél. Még a nagyvárosokban is — melyeket maga épít — és a sarkkörök közelében is, bár mindkét helyen igen mostohák az életkörülmények. Kedvenc tartózkodási helye a folyó- és a tengerpartok, de megtalálható a sűrű erdőkben, mocsarakban, füves ligetes réteken is. Családot bármelyik jól, vagy kevésbé jól védett bokor alján hajlandó alapítani. Gyerekeit igen sokáig ápolgatja, míg olyan formátlanok és életképtelenek lesznek, mint szüleik. Mivel az ember nappali életet él, szabadon mozog azokon a helyeken is, ahol a vaddisznók élnek.

Mit csinál egy ember?

Az ember dolgozik. Reggeltől estig. Este bevásárol, megeszi az ételét, majd lefekszik aludni, hogy másnap képes legyen ismét dolgozni. Évente egyszer, nyáron, egy időben, millió számra felkerekedik a családjával, felkeres egy tengert, folyót, vagy tavat, ledobálja összes ruháját és kifekszik a napra. Egy hónap után hazamegy és kezdi előlről a munkát. Nyilvánvalóan igen szegényes az élete a vaddisznóéhoz képest.

Mire jó egy ember?

Az ember bármire jó, csak embernek nem. Jó munkásnak, szolgálónak, papnak, tanítónak, politikusnak, jó zenésznek, favágónak, vadásznak és még számtalan célra, de embernek használhatatlan. Bár sűrűn emlegeti ember mivoltát: kiáltványokat szerkeszt, választásokat szervez, szerződéseket fogalmaz, szövetségeket köt, de ettől nem lesz ember, mert ezek mind csak papírok. Ember lenne, ha szeretné a vaddisznót élni hagyni, ha szeretné a másik embert élni hagyni, ha szeretné az életet élni hagyni. Ember lehetne, ha segítené a másik embert emberré válni, ha segítené a pusztulót megtartani, ha segítené a virágzót kibomlani. Ember lehetne, ha beérné azzal, amivel a vaddisznó beéri, azaz hogy vaddisznó maradjon: a szükségessel. De ez nem megy neki. Nem is akarja. Valamikor tudta, de elfelejtette.

Van-e a vaddisznónak és az embernek közös vonása, találkozási pontja?

Alig. Egy kis kukoricaföld, némi fürdő-ivóvíz, a levegő és a napfény. A tisztálkodási és egészségügyi szokásaik. Kis erdei tisztás, vadmalna, szarvasgomba. A többi pont ellentétes. Az ember megeszi, hasznosítja a vaddisznót, a vaddisznó kerüli az embert, és csak ritkán eszik belőle.

Kell-e együtt élni a vaddisznóval?

A vaddisznó szerint nem. Az ember szerint sem, csak addig, amíg a vaddisznó hasznos, jó valamire, de egyre kevésbé az, már csak játéknak jó. Célba lövésre, mint a vidámparkban a hurkapálcika. Ajándékként. Virtusból.

Akkor miben állhat a közösségvállalás?

Élni-hagyásban, békén-hagyásban. Abban, hogy leszokik az ember lassan a gyerekes játékaikról — bár azok nagyon kedvesek számára: a célba lövöldözésről, a disznótorról, az enyém-a-nagyobb-tróféáról. Nem kell összeköltözni a vaddisznóval! Ezt a vaddisznó sem kívánná. A közösség vállalás, a sorsközösség vállalása: legyen tőlem és általam minél vaddisznóbb a vaddisznó. Az ellenségei megtartásával is, a kukoricaáldozattal is, a közös szarvasgomba vadászattal is. És ettől emberebb lesz az ember is.

És hogyan vállaljunk közösséget a másik emberrel?

Ilyen tekintetben semmi lényeges különbséget nem látok egy vaddisznó és egy ember között.

Dobogókő, 1990. augusztus

MÁRCZI IMRE

KIÚZETÉS A KERTBŐL

A Biblia arról számol be, hogy az Isten az embert megteremtése után olyan körülmények közé helyezte, ahol számára minden adva volt létének fenntartásához. Azazhog... valami mégis hiányzott. Az első ember a paradicsomi mítosz szerint nem ismerte a létért való küzdelem embert próbáló erőfeszítéseit, sikereit és

kudarcait. Ezt a bűnbeeséssel tudta csak kiprovokálni. Ezzel a hagyományos megítélés szerint az ember valami olyat tett, ami a teremtés rendjét felforgatta: mai napig érezhető nyomorúságunk egyenes következménye a tiltott gyümölcs élvezésének.

A szekularizált hagyomány felveti azt a kérdést, hogy igazában nem a "bűnbeesés" volt-e a teremtés utolsó mozzanata, melyben az ember elnyerte végső formáját, tökéletességét? Persze ez a tökéletesség nem az Istené; ez merőben emberi, és talán nem is tökéletesség. Az eredeti, paradicsomi állapot elérhetetlen az ember számára, de talán nem is kívánatos. Másról, többről van szó. Arról, hogy szellemének korlátai, eszközeinek elégtelenségei és gyarló mivolta ellenére harmóniában éljen a világgal, a mindenséggel. Ez nem feltétlenül e világba zárt, immanens, távlatok nélküli lét: Ma is eleven tapasztalat az, hogy a lét nyitott a végtelenre. Nemcsak a vallás, hanem bármilyen józan emberi gondolkodás végtelen horizontok, lehetőségek felé mutat. A tér tehát szabad. De alkalmas-e az ember arra, hogy betöltse? Mintha valami képtelen ellentmondás állna fenn lehetőségei és képességei között. A bűnbeesés után tényleg megromlott az ember?

A kérdés mögött az ember önmagáról alkotott képe van, amely legalább annyira sejtelmes és ismeretlen, mint az Istenről alkotott tudása. A "mi az ember?" kérdésre nincs apriori válasz, mert átment rajtunk -- és naponta átmegy -- a történelem. Az ember nem ártatlan többé, és helyzetének bizonyos mértékben mindig foglya marad. Ez nem jelenti az eszmények, vágyak, a transzcendens távlat feladását. Csak annyit jelent, hogy az "itt és most" az önként adódó kiindulási alap ahhoz, hogy az ember önmagát megértse. Persze az ember mai (holokauszt, atomkorszak utáni?) tudatát hiba lenne visszavetíteni régebbi korokba, és ennek alapján mondani ítéletet, mondjuk Ádám--Éva kertben viselt dolgairól, vagy számon kérni Jézust, hogy miért nem adott ökológiai tanítást. Az indok egyszerű: Ha az ember nincs a tudás felhasználásához szükséges valami birtokában, az könnyen önmaga ellen fordulhat. Valami metatudásról, ezoterikus beavatkozásról vagy